

BARNE-, LIKESTILLINGS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET	
Arkivkode:	411.2
Dato:	16/8-10
Saksnr:	2010/02804-027

Barne- og likestillings,- og inkluderingsdepartementet
Barne- og ungdomsavdelingen
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Vår ref.

Deres ref.

Dato: 13.08.2010

HØRINGSUTTALELSE OM FORSKRIFT FOR SENTRE FOR FORELDRE OG BARN

Bakgrunn for uttalelsen:

Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo vil med dette gi en uttalelse til høringsnotatet "Forskrifter om sentre for foreldre og barn".

FORUS er Kirkens Bymisjons senter for barn, unge og foreldre og utfører både barnevernsarbeid, familierapeutisk arbeid og frivillighetsarbeid. Barnevernsarbeidet er spesielt knyttet til barnevernsinstitusjonen Heggeli barnehjem med familiebasert og oppveksttiltak, samt forebyggende barnevernsarbeid "Hjemme hos" gjennom TiltaksUtvikling og samvær gjennom Myrsnipa. Fram til 2008 drev Kirkens Bymisjon et eget senter for foreldre og barn, Nanna-Maries Hjem. De to siste årene har Nanna- Marie vært drevet som et forebyggende helsetiltak for familier med små- og spedbarn i alderen 0-2 år. Dette arbeidet legges ned pr.01.07.10. Kirkens Bymisjon søkte den 06.04.10 om godkjenning av FORUS, Familiehuset Nanna-Marie som senter for foreldre og barn med utgangspunkt i gjeldende søknad for godkjenning av barnevernsinstitusjoner med vedlegg 1. Målet er å starte opp ny drift pr.01.09.10. Kirkens Bymisjon håper forskriften blir gyldig og at godkjenningsmyndigheten i Oslo kommune kan fatte et vedtak om godkjenning før dette.

Uttalelse til forskriften:

Kirkens Bymisjon har tidligere uttalt at organisasjonen stiller seg positiv til en nærmere lovregulering av sentre for foreldre og barn, og at tilhørende forskrifter vil være positivt for å sikre kvaliteten av arbeidet ved sentrene.

Departementet skriver på s.4 : "I utgangspunktet skulle sentrene først og fremst gi hjelp og utviklingsstøtte med tanke på at foreldrene skal forbedre sine foreldreferdigheter. Flere forhold kan tyde på at de senere års utvikling har dreid mot en større grad av utredningsvirksomhet med tanke på omsorgsovertakelse fordi målgruppen oftere enn tidligere har problemer av en slik karakter at det knytter seg stor bekymring til barnets nåværende og framtidige omsorgssituasjon"

På s.6 står det : "Et likeverdig tilbud innebærer ikke at de ulike tilbudene er like, men at beboerne er sikret et faglig godt tilbud av lik verdi uansett hvilket senter de får tilbud om opphold ved"."De ansatte bør ha kunnskap om nyere sped- og småbarnsforskning og ellers være opptatt av ny kunnskap"

på området.” Dette videreføres i forskriftens §11 som sier at de metoder som anvendes skal være forankret i allment anerkjent fagteori.

”Departementet vil ikke gi noe generelt krav om døgnbemanning, siden sentrene er utformet så vidt forskjellig.

*Og på s.7: ”Departementet ser det som svært viktig å sikre høy faglig standard på driften av sentrene.”
”Departementet vil ikke i forskriftsform fastsette noen minstenormer for antall ansatte ved senterene eller for de ansattes utdanning eller kompetanse”.*

Kirkens Bymisjon støtter departementets vurdering av at utviklingen har gått i retning av at familiene oftere enn tidligere har problemer av en slik karakter at det knytter seg stor bekymring til barnets nåværende og framtidige omsorgssituasjon. Dette er også vår erfaring etter ca. 25 års drift ved Nanna-Maries Hjem før nedleggelsen i 2008. Familiene som kom til senteret trengte mye tettere oppfølging enn det som lå i vårt tilbud da, og det var ikke faglig forsvarlig å drive Nanna-Maries Hjem videre uten å legge om til døgnbemanning. Når departementet ønsker å beholde variasjonen i tilbudet, som sentrene i dag representerer, er dette ideelt sett en god idé. Samtidig er vår bekymring knyttet til om familiene faktisk vil sikres en høy faglig standard, dersom det ikke gis et generelt krav om døgnbemanning og det stilles krav til ansattes utdanning og kompetanse. Vi støtter at det bør stilles samme krav til kompetanse i sentrene som til barnevernsinstitusjoner som beskrevet i brevet av 20.02.2007 fra Bufdir. For å sikre ” *et faglig godt tilbud av lik verdi*” støtter vi at de ansatte bør ha kunnskap om nyere sped- og småbarnsforskning, men det bør presiseres at allment anerkjent teori også innebærer et foreldrefokusert arbeid med barn, hvor fokuset også er på å utviklingsstøttende relasjons- og kommunikasjonsarbeid i familier.

Bufdir varslet i et dialogmøte i mai 2008 at sentre for foreldre og barn også skal legges ut på anbud. I dette perspektivet regner vi med at tilbydere skal konkurrere seg imellom på pris og kvalitet. Dette vil kunne føre til at de sentrene som har lavest bemanning og kan tilby lavest pris vil få tilbud om avtaler. Den målgruppen som departementet beskriver som brukere av sentrene vil imidlertid være svært sårbare og ha behov for tett oppfølging og et faglig sterkt og godt tilbud. Barneverntjenestene vil også se på et opphold i et senter for foreldre og barn som et sterkt tiltak, som griper inn i familiers privatliv. Det må derfor sikres at det både er tilstrekkelig og kompetent bemanning på alle sentrene som blir godkjent.

Selv om forskriften ikke gjelder den delen av sentrenes tilbud som gjelder hjemmebaserte tiltak, vil vi bemerke at de fleste i målgruppen som skisseres som brukere av sentre for foreldre og barn vil ha behov for oppfølging hjemme etter et opphold på et senter. Vi er bekymret for om kommunene vil prioritere dette, når det ikke legges føringer om at familiene skal få den hjelpen de trenger lenge nok til at de selv kan klare omsorgen for egne barn. Vi har lite tro på kortvarige hjelpetiltak vil være tilstrekkelige for at familier preget av store belastninger og sterk bekymring knyttet til omsorgskompetanse vil fungere godt nok etter et opphold uten oppfølging.

Krav om godkjenning:

S.8: ”Statlige sentre for foreldre og barn skal kvalitetssikres, men ikke godkjennes”

Kirkens Bymisjon stiller seg spørrende til hvorfor statlige sentre for foreldre og barn skal underlegges andre regler enn kommunale og ideelle sentre for foreldre og barn.

Krav om tilsyn:

s. 9: ”En særlig problemstilling har vært reist i forhold til mindreårige gravide eller småbarnsforeldre som selv er under omsorg fra barneverntjenesten....”

”jf. Kravet om tilsyn ved hvert senter minimum hvert annet år”.

Kirkens Bymisjon støtter departementet i at det bør vurderes om omsorgen for den mindreårige foreldren kan oppheves og avløses ved et hjelpetiltak. Det er viktig at mindreårige foreldre løsriver seg fra egne omsorgspersoner på en så god måte som mulig når de selv skal bli foreldre. Dette forutsetter også at det er

foretatt en vurdering av at den unge foreldren har en reell mulighet til å nyttiggjøre seg et opphold ved et senter for foreldre og barn.

Kirkens Bymisjon støtter departementet i at det er forskjell på andre barnevernsinstitusjoner og sentre for foreldre og barn, i og med at det er foreldrene som har omsorgen for barna. Andre barnevernsinstitusjoner skal ha tilsyn minimum to ganger pr.år. Vår erfaring er at det er hensiktsmessig med jevnlig kontroll, både for en bevisstgjøring av kvaliteten ved arbeidet ved egen institusjon, men også for at beboere skal ha mulighet til personlig kontakt med fylkesmannen. Det er lettere å snakke med personer som kommer på besøk, enn å ta kontakt med fylkesmannen og be om en samtale eller sende en klage over for eksempel at retten til privatliv ikke blir respektert. Utfra dette er det altfor sjelden med tilsynsbesøk hvert annet år. Fylkesmannen bør minimum komme på tilsynsbesøk en gang pr.år og snakke med familiene som oppholder seg ved senteret i tillegg til å sjekke vedtak, internkontrollrutiner etc.

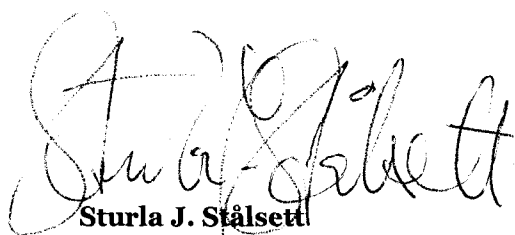
s. 10 Forslag til forskrift

s. 11 §8 Etterfølgende kontroll

Kirkens Bymisjon støtter departementets forslag om at sentrene skal underlegges etterfølgende kontroll. Vår erfaring er at dette er et positivt bidrag til å sørge for at vilkårene for godkjenning opprettholdes. Det gir en mulighet for kontakt med godkjenningsmyndigheten for å drøfte forhold knyttet til driften, og for å sikre at all nødvendig informasjon til institusjonen har kommet fram. Institusjoner i Oslo som ikke eies av det offentlige kan gå glipp av nødvendig informasjon fordi kommunale institusjoner har egne rutiner for informasjonsutveksling som for eksempel de ideelle ikke er en del av.

s.13 § 23 Tilsynsutvalg

Kirkens Bymisjon mener at fylkesmannen ikke bør gis anledning til å oppnevne tilsynsutvalg, dersom dette vil innebære at utvalget vil bestå av personer uten fagkompetanse. Dette begrunner vi med at det stilles krav til både faglig kvalitet og kompetanse hos personalet i institusjonene. Det er en krevende oppgave å føre tilsyn med et senter for foreldre og barn og det bør sikres at tilsynsmyndigheten består av fagpersoner med nødvendig kompetanse for å gjennomføre tilsyn på en faglig forsvarlig og kvalitativ god måte.

Sturla J. Stålsett
Generalsekretær
Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo